

OBSAH

Část první. Život a dílo (s. 4 – 9)

Mládi. Od studií středoškolských a vysokoškolských k profesuře na Filozofické fakultě tehdejší České univerzity. Představitel prvního ministerstva školství a národní osvěty po roce 1918. Předčasná smrt, důsledek politické a morální krize mladé republiky.

Část druhá. Problémy díla (s. 10 – 32)

Fin de siècle, počátek XX. století, kultura doby. Filozofie a její dějiny. Antika. Středověk. Humanismus a renesance. Osvícenství.

Životní a světový názor. Pedagogická teleologie. Věda a víra, hodnoty náboženství (Jednota bratrská, Komenský).

Pozitivistické pojetí této problematiky. Hodnoty vzdělávání jako část národní a evropské kultury. Smysl dějin národa, smysl národní výchovy.

Pedagogika jako praktická antropologie na základě biologie, psychologie a sociologie. Politika v oblasti hodnot vzdělání a výchova k nim. Program lidové (realistické) strany (ve spolupráci s T. G. Masarykem). Dějiny pedagogiky (teorie) a dějiny školství (praxe).

Průkopník srovnávací pedagogiky. Žena a vzdělání. Univerzita budoucnosti. Vysokoškolské vzdělávání učitelstva. Výchova a vzdělávání dospělých (andragogika). Počátky speciální pedagogiky.

Postavení díla ve vývoji české a evropské kultury a pedagogiky. Drtina, Masaryk a ti druzí.

Část třetí. Výbor z díla (s. 33 – 68)

Antika. Rabelais. Jezuité. Vives. Komenský. Rousseau. Diderot. Slovo o studiu filozofie. Pozitivismus, jeho pedagogický dosah a význam. Nástin dějin vyššího školství a teorií pedagogických ve Francii. Dosah výchovy. Ideály výchovy. Program lidové (realistické) strany. O úkolu a směrech lidového vzdělávání. Vzdělání a národ. Kulturní poslání českého národa. Český národ a Evropa.

Přírodní vědy a vzdělání humanitní. O mravní výchově. Reforma výchovy mravní a náboženské. Vyšší výchova dívčí ve Francii. Rozhled po reformě středního školství. Reforma středoškolská z českého hlediska. Vzdělávání učitelstva dle návrhu Jednoty Komenského. Univerzitní extenze v Anglii a Severní Americe.

Počátky reformního pedagogického hnutí a „nových škol“ (new schools, écoles nouvelles, Landerziehungsheime).

Část čtvrtá. Varia. Různé (s. 69-88).

Projevy T. G. Masaryka a F. Drtiny na Prvním sjezdu učitelstva v Praze v roce 1920.

Poznámka (Prokop Drtina). Bibliografie. Jmenný rejstřík. O autorovi.